

Program Współpracy Gminy Lipusz z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 r.

Wstęp

Aktywna działalność organizacji pozarządowych jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem specjalnym i aktywizującym społeczność lokalną. Organizacje te są inkubatorem dla osób podejmujących aktywność na rzecz małych społeczności, miejscem kształcenia liderów. Dla bieżącej pracy organizacji pozarządowych istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń, jak również ich współpraca z organizacjami Gminy.

Rozwój Gminy i poprawa warunków życia jej mieszkańców jest nadrzędnym zadaniem samorządu Gminy Lipusz. U podłoża programu współpracy z organizacjami pozarządowymi leży przekonanie władz Gminy o korzyściach z niej płynących, potwierdzone doświadczeniem w realizacji różnych form współpracy.

W ramach realizacji programu kontynuowane będą jasne i czytelne rozwiązania, realnie włączające i utwierdzające miejsce organizacji pozarządowych w systemie demokracji lokalnej.

Ileokroć w programie mowa o:

Ustawie - oznacza Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338).

Gminie- oznacza Gminę Lipusz

1. Cel główny i cele szczegółowe programu.

Celem programu jest budowanie partnerstwa między Gminą Lipusz i organizacjami pozarządowymi, służącego pełnej realizacji zadań publicznych poprzez:

- 1) umocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- 2) stworzenie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców
- 3) budowanie tkanki społeczeństwa obywatelskiego, poprzez aktywizację społeczności lokalnej,
- 4) prowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców,
- 5) uzupełnienie działań Gminy w zakresie nie obejmowanym przez struktury samorządowe,
- 6) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

2. Zasady współpracy.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego opiera się na zasadach:

- 1) pomocniczości i suwerenności stron: organ gminy respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z podmiotami programu, wspiera ich działalność oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
- 2) partnerstwa: Gmina traktuje organizacje pozarządowe jako równoprawnych partnerów w definiowaniu problemów społecznych, określaniu sposobów ich rozwiązywania oraz realizacji zadań publicznych, przez co oczekuje od organizacji pozarządowych aktywnego uczestnictwa w realizacji form wynikających ze współpracy;
- 3) efektywności: Gmina będzie dokonywała wyboru najbardziej efektywnego sposobu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, oczekując od organizacji sporządzenia ofert zgodnie z wymogami przedstawionymi w specyfikacji zadania, rzetelnej realizacji powierzonych zadań, wywiązania się z obowiązków rozliczenia finansowego i sprawozdawczości;
- 4) uczciwej konkurencji: Gmina będzie równorzędnie traktowała organizacje pozarządowe przy realizacji zadań publicznych, ogłaszając w tym samym czasie takie same założenia określające zadania oraz stosując takie same kryteria oceny zgłoszonych ofert konkurujących podmiotów;
- 5) jawności: Gmina będzie dążyła do tego, aby wszelkie możliwości współpracy z organizacjami były powszechnie wiadome i dostępne oraz jasne i zrozumiałe w zakresie stosowanych procedur i kryteriów podejmowania decyzji, jak również w obszarze zamiarów, celów i środków poznawczych na realizację zadań publicznych;
- 6) legalności: wszelkie działania organów gminy oraz podmiotów programu odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

3. Zakres przedmiotowy.

1. Przedmiotem współpracy władz Gminy z organizacjami pozarządowymi jest:

- a) realizacja zadań Gminy określonych w ustawach,
- b) podwyższenie efektywności działań kierowanych do mieszkańców,
- c) tworzenie systemowych rozwiązań ważnych problemów społecznych,
- d) określenie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania.

2. Program współpracy dotyczy podmiotów prowadzących swoją działalność na terenie Gminy Lipusz, a także prowadzących działalność poza gminą na rzecz gminy, a przede wszystkim prowadzących działalność pożytku publicznego.

4. Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2

1) Gmina Lipusz realizuje zadania publiczne we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta może odbywać się w szczególności w formach:

- a) zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w Ustawie,
- b) udziału w miarę możliwości organizacji pozarządowych w działaniach programowych samorządu,
- c) bezpłatnego łącznie z kosztami mediów użyczenia lokalu, obiektu, wyposażenia oraz urządzeń będących własnością Gminy na działalność statutową organizacji, spotkania organizacji oraz organizowane przez nie zajęcia dla mieszkańców gminy.
- d) zapraszanie organizacji pozarządowych do wspólnej realizacji projektów szczególnie ze środków europejskich,
- e) promocji działalności organizacji pozarządowych,
- f) uczestnictwa w rozgrywkach zorganizowanych.

2) Zlecenie realizacji zadań publicznych.

1. Zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym może nastąpić w formach przewidzianych w ustawie lub odrębnych przepisach.

2. Dotacje, o których mowa w ustawie, nie mogą być udzielone na:

- a) dotowanie przedsięwzięć, które są dofinansowane z budżetu Gminy lub funduszy celowych na podstawie przepisów szczególnych,
- b) pokrycie deficytu zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć oraz refundację kosztów,
- c) budowę, zakup, budynków lub lokali, zakup gruntów,
- d) działalność gospodarczą organizacji pozarządowych,
- e) działalność polityczną lub religijną.

5. Zadania publiczne priorytetowe Gminy Lipusz.

1. W 2026 r. Gmina Lipusz będzie wspierać lub powierzać organizacjom pozarządowym realizację następujących zadań w zakresie:

1) kultury fizycznej, sportu i rekreacji:

- a) propagowania aktywności sportowej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy,
- b) organizacji szkoleń i imprez sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w gminie,
- c) organizacji i koordynacji przedsięwzięć sportowych o zasięgu gminnym,
- d) organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży w tym organizowanie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży podczas ferii szkolnych i w czasie wolnym od zajęć,
- e) promocji wybitnych zawodników z Gminy Lipusz, stworzenie im możliwości uczestnictwa w zawodach o zasięgu ponad gminnym,
- f) uczestnictwa w rozgrywkach zorganizowanych w ramach związków sportowych i federacji.

2) podejmowanie działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych i starszych Gminy Lipusz

- a) stwarzania warunków do rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- b) realizacji i upowszechnienie systemowych, efektywnych działań służących rehabilitacji i przygotowaniu do życia osób niepełnosprawnych,
- c) integracji osób niepełnosprawnych i starszych.

3) umacniania kultury regionalnej;

a) kultywowania lokalnej tradycji kaszubskiej;

b) wspierania działań zmierzających do upowszechniania kultury kaszubskiej;

4) wspierania przedsięwzięć i projektów, na które organizacje pozarządowe pozyskują środki finansowe z funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych dotyczących zadań wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie poprzez całkowite lub częściowe finansowanie wkładu własnego.

5) pomocy w pozyskiwaniu środków z innych źródeł poprzez wydawanie referencji składanym wnioskowi oraz udzielenie pożyczek na realizację zadań w przypadku prefinansowania projektów i działań.

6) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób w ramach programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

7) rozwój opieki przedszkolnej i żłobkowej.

2. Gmina Lipusz na podstawie własnego rozeznania potrzeb lokalnych lub na wniosek organizacji pozarządowych może określić w ciągu roku kolejne zadania i ogłosić otwarte konkursy na ich realizację przez organizacje pozarządowe lub udzielić wsparcia w trybie art. 19a ustawy o udzielenie pożytku publicznego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338).

6. Okres realizacji programu.

Gmina Lipusz realizuje zadania publiczne we współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na podstawie programu współpracy na 2026 r.

7. Sposób realizacji programu.

Podmiotami uczestniczącymi w realizacji programu są:

a) Rada Gminy w zakresie wyznaczenia kierunków współpracy gminy z organizacjami oraz określania środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań realizowanych przez organizację;

b) Wójt Gminy w zakresie bieżącej współpracy z organizacjami, a w szczególności:

- ogłoszenia otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Gminy oraz powołania komisji konkursowej;
- wybierania najkorzystniejszych ofert realizacji zadań publicznych na podstawie rekomendacji komisji konkursowej;

c) organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym działaniom Gminy;

d) referaty urzędu oraz jednostki organizacyjne gminy prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:

- przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla organizacji zadań finansowanych ze środków Gminy
- sporządzenie sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
- udziale swoich przedstawicieli w spotkaniach i szkoleniach dotyczących współpracy z organizacjami.

Realizację programu ze strony gminy koordynuje Referat Administracyjno- Oświatowy.

8. Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu.

Wysokość środków finansowych na realizację programu w 2026 r. wynosi 25.000,00 zł

9. Sposób oceny realizacji programu.

a) Po zakończeniu realizacji programu w terminie do 30 kwietnia 2026 r. osoba zajmująca się współpracą z organizacjami pozarządowymi przygotowuje i przedstawi Wójtowi Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

b) Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Wójt Gminy przedstawi Radzie Gminy w terminie do 31 maja 2026 r.

c) Sprawozdanie zostanie opublikowane na stronie BIP Gminy Lipusz

10. Informacja o sposobie tworzenia programu oraz przebiegu konsultacji.

Program Współpracy tworzony jest w kilku etapach:

a) przygotowanie projektu programu w oparciu o listę zadań zaproponowaną przez referaty i organizacje pozarządowe,

b) skierowanie projektu programu do Wójta Gminy, który zatwierdza go i kieruje do konsultacji społecznych,

c) konsultacja projektu: który zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Lipusz na okres 7 dni oraz dostarczony za pośrednictwem poczty elektronicznej na adresy e-mailowe organizacjom mającym siedzibę na terenie gminy.

W tym czasie uwagi i wnioski do programu można składać nie później niż 7 dni po umieszczeniu projektu na stronie internetowej osobiście w Urzędzie Gminy Lipusz lub za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres ug@lipusz.pl lub poczty tradycyjnej z tym, że termin 7 dni kończy się siódmego dnia po uiszczeniu w BIP decyduje data wpływu do Urzędu Gminy.

d) po naniesieniu poprawek program zostaje skierowany pod obrady Rady Gminy, która podejmuje stosowną uchwałę.

11. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

1. Wójt Gminy ustali regulamin otwartego konkursu ofert oraz powoła Komisję Konkursową, która przedłoży Wójtowi propozycję wyboru ofert.
2. W ciągu 7 dni od upływu terminu składania wniosków, lista organizacji ubiegających się o dotacje, rodzaj zadań oraz wielkość wnioskowanych dotacji zostanie umieszczona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Lipusz oraz zostanie podana do publicznej wiadomości na stronach Biuletynu Informacji Publicznej.
3. Wykaz organizacji pozarządowych, zleconych zadań, na które przyznano dotacje i kwoty przyznanych na realizację tych zadań zostanie opublikowany na stronach Biuletynu Informacji Publicznej oraz wywieszony na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Lipusz.

12. Postanowienia końcowe.

1. Program realizuje zasady współpracy Gminy Lipusz z organizacjami pozarządowymi w 2026 r.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o zamówieniach publicznych.

Zatwierdzam projekt programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i przekazuję do konsultacji

Lipusz, dnia 05.11.2025 r.

WÓJT

mgr Mirosław Ebertowski